

Oj, da bil bi zdaj doma,
ko prebuja se njive,
ko vse loze spet so žive
tam doma!

Pa škrijanček, ti zapoj
moj pozdrav sred polja kmalu,
kmetu, mojemu očetu
tam doma!

Bogumil Gorenjko.

Listje in cvetje

Pisma našim malim.

II.

Ljubljena mladina!

Že konci svojega prvega pisma sem ti napisal nekaj o sreči.

Sreča! Lepa beseda. Kako prijetna našemu srcu! Kako hrepeni po sreči vsak človek. Tudi ti, ljubljena mladina, hočeš biti srečna; tudi v tvojem srcu odmevajo glasovi velikega sv. Avgušтина: »Srečni biti hočemo, nesrečni biti nočemo.« Tudi o tebi poje nepozabni mladino ljub Slomšek, da

kdorkoli pod milim Bogom živi,
vsakdo pač srečen biti želi.

Sreča! Kako hite ljudje za njo, kje jo povsod iščejo! Glej jih, kako zapuščajo rojstno domovje, svoje starše, prijatelje in hite za srečo na Nemško, celo v Ameriko! A kolikrat se vračajo s svojega iskanja nazaj potrtega srca in vedo samo, da so srečo iskali, pa je niso našli . . .

A mi hočemo biti vseeno srečni! Da, hočemo . . .

Poglejmo malo, ljubi moji mladi prijatelji, kje ima sreča svoj dom, kje jo bomo našli?

Ali veš, kje se dobi ključ do sreče? Gotovo, da veš. Saj znaš deset božjih zapovedi. Med temi je ena, ki se glasi: »Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!«

Vidiš, tako ti govori sam dobri Bog, tvoj ljubi Oče v nebesih. Obljublja ti srečo. Spoštuj, ljubi, ubogaj svoje starše, pa boš našel srečo, ki jo drugi zastonj iščejo. »Dobro ti bo na zemlji,« govori gospod Bog. In komur je dobro, ta je srečen.

Glejte, ljubi otroci, kako blizu vas je sreča. Zastonj jo išče po svetu, kdor je ne more najti doma.

Kako lahko prideš do sreče. Tvoj oče te ljubi, dela in poti se, da ti prisluži vsakdanjega kruha. Res je včasih trda njegova beseda, kakor je trda njegova žuljeva roka; toda za trdo očetovo besedo se skriva ljubeče očetovo srce. Ali naj ti govorim, kako zelo te ljubi tvoja mati! Bojim se, da bi bilo moje pero preslabo. Materino ljubezen lahko čutiš; popisati je ne moreš. In tako dobrega očeta in tako ljubeče matere bi ti ne ljubil, ne ubogal, ne spoštoval? Saj bi v tem zametoval svojo lastno srečo.

Pesnik Anton Medved nam opeva v svojih krasnih pesnih tudi materino ljubezen. Mogoče ti ob priliki povem nekaj več o teh njegovih pesnih; za danes samo eno zrnce. Takole ti govori:

Le tega ti ne veš,
kako te čuva skrbno verno,
kako te ljubi neizmerno
tvoja mati.

Žal, da se res dobe med otroki tudi taki, ki ne vedo — ali bolje: ki nočejo vedeti in videti, kako jih ljubijo starši; ki v svoji zaslepljenosti mislijo, da jih starši sovražijo, pa se zato proti njim sirovo in trmasto obnašajo in jim niso pokorni.

Ljubljena mladina! Pogled v Nazaret. Tam živi Jezus pri Mariji in sv. Jožefu. Ali veš, kaj beremo v »Zgodbah« o njegovi mladosti? »In je čudeže delal?« Ne. Takole beremo: »On jima je bil pokoren.« Sin božji — pokoren Mariji in Jožefu; ljubil in spoštoval ju je, ker je Bog tako hotel.

Kaj pa hoče Bog od tebe? Ponavljam: »Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!« To stori in boš na zemlji in v nebesih srečna ti, mladina, in s teboj vred tvoji starši.

Take sreče ti želi tvoj prijatelj

Bogumil.

Modrost v pregovorih domačih in tujih.

Človek.

Človek ne ve, kaj ima, dokler ne izgubi. (*N. pr. ljubo zdravje, nedotičnost, dobre prijatelje, mirne in poštene sosede, razne ugodnosti...*)

Bolan človek je napol človek. (*Dušne in telesne moči so oslabiljene; sam si ne more pomagati...*)

Marsikdo potrebuje novega človeka, pa si kupi le novo suktnjo. (*Poboljša se le po zunanje, v srcu je pa še stari grešnik.*)

Vsak človek ima svoje misli. — Kolikor glav, toliko misli.

Človek je sebi največji sovražnik. (*Sam si nakoplje s svojimi nerodnostmi in nerodnostmi največ gorja. Zato je pa tudi najslavnejši oni, ki je premagal samega sebe.*)

Človek, ki se bojuje sam s seboj, je srečnejši nego oni, ki se bojuje z drugimi.

Ljudje bi mirno živeli, ko bi teh dveh zaimkov ne imeli: „meum“ in „tuum“ („moje“, in „tvoje“).

Ljudje jedo, živina žre. (*Svarilo onim, ki prehlavno jedo.*)

V človekovi volji je nebo in pekel. (*Od volje je vse odvisno: dobro in hudo. Voljo utrditi je torej jedro vzgoje*) — Človek more to, kar hoče. — Kar človeka veseli, to tudi lahko stori.

Človeka in uro je treba naviti, da gre.

Človek umrje, a ljudje živé. (*Posameznega človeka lahko pogreše, hitro pozabijo.*)

Ko se človek rodi, se joka in se drugi smejejo; ko umira, se smehlja in drugi se jokajo. (*Tako o lepi smrti, ko bogoljuben človek mirno v Bogu zaspi.*)

Človek se je prav veliko naučil, če se je naučil umreti.

Dva človeka obžalujeta ob smrti svoje življenje: modri, ki ni nič koristil, in bogati, ki ni nič dajal.

Reki: To je za starega človeka pregrenko. (*V zasmeh mlademu junaku, ki vzdihuje ob majhni težkoči.*)

Človek stare korenine.

Je jako priden človek, kadar spi.

Človek, ki še ni nikomur vode skalil.

Jaz sem tudi človek. (*V opravičevanje kake napake, ali če se prosi usmiljenja.*)

Človek mu je toliko kot pes.

Človek s tremi črkami („Tat“, lat.: „fur“).

Človek za število. (*Ne koristi nič, ne škodi nič.*)

Ta ni danes nobenega človeka prijatelj. (*Je zelo nevšečen, slabe volje.*)

Ta človek ima dva obraza: enega za Boga, drugega za satana.

To je dober človek kot dober kosček kruha. (*Zelo dobrohoten človek*)

Ta človek je bojazljiv, da se še v nebesih ne bo čutil varnega.

To je svilnat človek. (*Jako nežne narave.*)

Rešitev šaljive naloge št. 3.

Prijetne so sapice, solncece greje, ze-ópət pomlad je prišla, ge-el-é-je.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 3.

Leto ima štiri enake dele: pomlad, leto, jesen in zimo. Če odšteješ tri četrtnine: pomlad, jesen in zimo, ti ostane — leto!

Prav so odgovorili: Vavpotič M., Babič A., Pokrivač, Poljanec, Topolnik M., Sunčič, učenci V. razreda pri sv. Križu na Murskem polju.*

* Nalogo in šaljivo vprašanje v 1. številki so prav rešile še te-le učanke, katerih imena pa so pomotoma izostala: Rojnik Štefanija, Terjav Mira, Gajšek Angela, Kotnik Zofka, Kotnik Mičica, Hrovat Tilka, Robek Mimika, Podgoršek Angelica, Hribernik Mičica, Hribernik Hilda, Zidanšek Marica, Gattinger Frida, Kačecnik Klarica in Habjan Marica, gojenke čč. sol. sester v Celju.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5·20 K, za pol leta 2·60 K. — Uredništvo in upravnništvo Sv. Petra cesta št. 78 v Ljubljani.